

B9-0241/2019

16.12.2019

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Komisijos pareiškimo

pateiktas pagal Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį

dėl 1989 m. gruodžio mėn. Rumunijos revoliucijos 30-ųjų metinių minėjimo
(2019/2989(RSP))

**Traian Băsescu, Ioan-Rareș Bogdan, Siegfried Mureșan, Marian-Jean
Marinescu, Vasile Blaga, Daniel Buda, Cristian-Silviu Bușoi, Gheorghe
Falcă, Mircea-Gheorghe Hava, Dan-Ștefan Motreanu, Gheorghe-Vlad
Nistor, Eugen Tomac, Loránt Vincze, Iuliu Winkler, Roberta Metsola,
Kinga Gál, Antonio Tajani, Radan Kanev**

PPE frakcijos vardu

**Dan Nica, Juan Fernando López Aguilar, Claudiu Manda, Klára Dobrev,
Csaba Molnár, Attila Ara-Kovács, Cristian Terheș, Maria Grapini, Tudor
Ciuhodaru, Mihai Tudose, Carmen Avram, Adrian-Dragoș Benea,
Bogusław Liberadzki, Rovana Plumb, Monika Beňová, Miroslav Číž,
Robert Hajšel, Corina Crețu**

S&D frakcijos vardu

**Dacian Cioloș, Cristian Ghinea, Dragoș Tudorache, Dragoș Pîslaru,
Clotilde Armand, Ramona Strugariu, Vlad-Marius Botoș, Nicolae
Ștefănuță, Karen Melchior**

RENEW frakcijos vardu

Dace Melbārde, Andrey Slabakov, Anna Fotyga, Zdzisław Krasnodębski,

Angel Dzhambazki, Nicola Procaccini
ECR frakcijas vardu

**Europos Parlamento rezoliucija dėl 1989 m. gruodžio mėn. Rumunijos revoliucijos
30-ųjų metinių minėjimo
(2019/2989(RSP))**

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į visuotinius žmogaus teisių principus ir pagrindinius Europos Sąjungos, kaip vertybėmis pagrįstos bendrijos, principus,
  - atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 1948 m. gruodžio 10 d. priimtą Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,
  - atsižvelgdamas į 2019 m. rugsėjo 19 d. rezoliuciją dėl Europos atminimo svarbos Europos ateičiai¹,
  - atsižvelgdamas į kai kurių nacionalinių parlamentų priimtas rezoliucijas ir deklaracijas dėl totalitarinių komunistinių režimų įvykdytų nusikaltimų,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi 2019 m. ypatingi tuo, kad praėjo 30 metų nuo Rumunijos revoliucijos, kurią paskatino sukilimai Timišoaroje, kuri vėliau tęsėsi visose šalies dalyse ir kurios kulminacija buvo antitotalitarinė revoliucija Bukarešte, lėmusi komunistinio režimo žlugimą ir demokratijos įsitvirtinimą; kadangi ši revoliucija buvo Rumunijos žmonių perėjimas prie laisvės ir teisinės valstybės principų, kurio metu tragiškai žuvo 1 142 asmenys, 3 138 asmenys buvo sunkiai sužeisti ir daugiau kaip 760 asmenų buvo neteisėtai sulaikyti ir kankinami;
- B. kadangi 1989 m. gruodžio mėn. Rumunijos revoliucija buvo smurtiškiausia iš visų sukilimų, lėmusių komunizmo žlugimą Geležine uždanga atskirtose valstybėse;
- C. kadangi 1989 m. gruodžio mėn. revoliucija ir Rumunijos piliečių, drąsiai stovėjusių kovos lauke, pasiaukojimas atvėrė šaliai kelią į NATO, Europos Sąjungą ir demokratinį pasaulį, nuo kurio ji prieš Rumunijos žmonių valią buvo atkirta pasibaigus Antrajam pasauliniam karui;
- D. kadangi tai, kad 1989 m. gruodžio mėn. buvo panaudota jėga prieš Rumunijos žmones, iki širdies gelmių sukrėtė visą Rumunijos visuomenę ir kadangi tikrųjų šių nusikaltimų vykdytojų nustatymas aukoms, jų šeimoms ir visiems Rumunijos piliečiams vis dar yra itin skausmingas neišspręstas klausimas;
- E. kadangi už visus karinės agresijos prieš savo žmones aktus turėtų būti taikoma baudžiamoji atsakomybė;
- F. kadangi Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimuose (Asociacija „1989 m. gruodžio

---

¹ Priimti tekstai, P9_TA(2019)0021.

21 d.“ ir kiti prieš Rumuniją; *Acatrinei* ir kiti prieš Rumuniją; *Şandru* ir kiti prieš Rumuniją) pripažįstama, kad per revoliuciją buvo daromi masiniai pagrindinių teisių pažeidimai, pavyzdžiui, buvo pažeidinėjama teisė į gyvybę, pažeidžiamas kankinimo ir nežmoniško ar žeminančio elgesio draudimas bei teisė į privatą ir šeimos gyvenimą, ir kad šiuos pažeidimus vykdė komunistinio diktatoriško režimo pajėgos, kurios pradėjo šaudyti į taikius protestuotojus ir iš daugelio demonstracijose prieš N. Ceauşescu priespaudą dalyvavusių asmenų atėmė laisvę; kadangi, net praėjus tiek daug metų, nei nukentėjusieji, nei jų įpėdiniai nesužinojo tiesos apie tiksliai šių tragiškų įvykių aplinkybes;

- G. kadangi, kaip įtvirtinta Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje, Sąjunga yra grindžiama šiomis vertybėmis: pagarba žmogaus orumui, laisve, demokratija, lygybe, teisine valstybe ir pagarba žmogaus teisėms; kadangi šios vertybės yra bendros visų valstybių narių vertybės;
  - H. kadangi Rumunijos valstybė be reikalo atidėlioja tiesos nustatymo ir viešo paskelbimo procesą, nes tai itin svarbu siekiant užtikrinti aukų ir jų įpėdinių teisę į teisingą kompensaciją ir žalos atlyginimą; kadangi nacionalinės valdžios institucijos nepademonstravo reikiamo deramo stropumo, nustatyto pagal tarptautines žmogaus teisių normas;
1. įamžina 1989 m. gruodžio mėn. revoliucijos aukų, atidavusių savo gyvybę už tai, kad Rumunijoje būtų panaikinta totalitarinė diktatūra, ir jų šeimų atminimą ir pagerbia jas;
  2. pripažįsta, kad 1989 m. gruodžio mėn. taikių protestuotojų pasiaukojimas sudarė sąlygas Rumunijai pereiti prie demokratijos bei teisinės valstybės ir sukurti rinkos ekonomiką, taip pat vėliau integruotis į Šiaurės Atlanto aljansą ir Europos Sąjungą;
  3. ragina Rumunijos valstybę dėti daugiau pastangų siekiant nustatyti tiesą, susijusią su revoliucijos įvykiais, nes tai absoliučiai būtina šaliai, Rumunijos žmonėms, Europai ir Europos Sąjungai, atsižvelgiant į Rumunijos žmonių teisę praėjus 30 metų po 1989 m. gruodžio mėn. revoliucijos sužinoti tiesą;
  4. ragina Europos Sąjungos ir jos valstybių narių, įskaitant Rumuniją, institucijas dėti visas pastangas siekiant užtikrinti, kad komunistinių režimų nusikaltimai būtų prisiminti, ir garantuoti, kad tokie nusikaltimai niekada nebus vėl vykdomi;
  5. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir visų valstybių narių vyriausybėms bei parlamentams.